

ŽIVOTNÍ PŘÍBĚH PANA ARCHITEKTA ZDEŇKA BAUERŠÍMY

DĚTSTVÍ

- Narodil se 21. 3. 1934 v Jihlavě
- Měl staršího bratra Iva
- Maminka byla ženou v domácnosti
- Tatínek se zabýval textilem, což bylo důvodem častého stěhování

Malý Zdeněk
s bratrem Ivem
a matkou

*„Celý život se prolínal tím,
že jsme se stěhovali podle
fabrik, vždy od fabriky
k fabrice.“*

Svatební foto rodičů

OLDŘICHOV U TEPLIC

- Zde rodina bydlela v předválečném období
- Tatínek byl zaměstnán v textilní továrně, již vlastnil židovský podnikatel Edelstein
- Po uzavření mnichovské dohody se rodina stěhovala přechodně do Jihlavy

Mnichovská dohoda

Továrna v Oldřichově

SEZEMICE U PARDUBIC

- Zde rodina prožila druhou republiku
- Výrobu textilu přerušil příchod Němců
- Nově výroba hraček (výroba zbraní)
- Tatínek byl ředitelem, odmítal spolupráci s Němci

Továrna v Sezemících

SVĚTLÁ NAD SÁZAVOU

- Zde rodina prožila 2. světovou válku
- Tatínek byl hlavním účetním pily

Pila ve Světlé nad Sázavou

*„Tatínek byl vášnivý
rybář a šachista,
moc se nám tady
líbilo.“*

Světlá nad Sázavou

VZPOMÍNKY NA VÁLKU

- Střílení na vlak, při kterém zemřel kamarád
- Výbuch munice vlaku a následná tlaková vlna
- Požár místní pily, kde tatínek pracoval
- Vlasovci

*„U všech německých
praporů jsme
vystříhávali ten kruh,
přišli červené sukno
a domalovalo se srp
a kladivo.“*

Vlasovci

STRÝČEK

- Sňatek s jihlavskou Němkou
- Odmítnutí spolupráce s Němci i vstupu do nacistické strany
- Domovní prohlídka, první linie na frontě, přeběhnutí k Rusům
- Vojenská nemocnice v Třinci (tady strýček na následky zranění zemřel)
- Deportace rodiny z Československa

Deportace Němců z ČSR

*„Tatínek jel na kole
do Rakouska
a vezl jim teplé
oblečení.“*

DEPORTACE PŘÍBUZNÝCH

21.	Achatziš Otto	21.6. 1923	Jihlava	učitelka
22.	Achatzišová Marie	10.1. 1899	Horní Bítovčice	Pensistka
23.	Achatzišová Emma	10.1. 1932	Jihlava	
24.	Achatziš Emerich	5.10.1905	Jihlava	obuvník
25.	Achatzišová Herta	1.11.1941	Jihlava	
26.	Achatziš Herst	30.3. 1944	Jihlava	
27.	Alle Helena	21.7. 1936	Jihlava	
28.	Altmannová Emilie	12.11.1909	Jihlava	v domácnosti
29.	Altmannová Hilda	8.8. 1920	Jihlava	v domácnosti
30.	Altmannová Sieglinda	13.8. 1944	Jihlava	v domácnosti
31.	Altrichter Jan	7.11. 89	Jihlava	pedagog
32.	Ambrescheva Emilie	20.10.1900	Jihlava	v domácnosti
33.	Ambrescheva Emilie	18.2. 1941	Jihlava	
34.	Ambresch František	23.3. 1937	Jihlava	
35.	Ambrescheva Elfrieda	17.5. 1942	Jihlava	
36.	Anderleova Ida	11.3. 1916	Víden	v domácnosti
37.	Anderleova Lette	11.10.1990	Grosswardein	v domácnosti
38.	Anderleova Elisa	26.9. 1893	Jihlava	v domácnosti
39.	Andrešová Anna	14.7. 1910	Jihlava	šetřovatel

Seznam deportovaných

Titl.

Okresnímu Národnímu výboru

v Jihlavě

Podpsaná Emilie Altmannová, nar. 12. listopadu 1909 v Jihlavě, přišla do Jihlavy, vdova, v domácnosti, poslední bytem v Jihlavě, ul. Leoše Janáčka 8.8, nyní ve společné domácnosti u svého bratra Jana Zourka v Jihlavě, ul. gen. Svobody 3.3, žádá podle ustanovení § 2. ust. dekretu ze dne 2. srpna 1945, Sb. o zjištění, že se jí a jejímu poloošifelnému dítěti Josefu Altmannovi, nar. 22. února 1939 v Jihlavě, přišlo do Jihlavy, žáku 1. tř. české obecné školy v Jihlavě, zachovávat československé státní občanství a uvádí:

Zůstala jsem vždy věrna československé republice a nikdy jsem se proti národům českému a slovenskému ničím neprovinila. Až na mě byl z německé strany činěn trvalý a prudký nátlak - byla jsem v té věci dokonce volána k úřadu landrata - nepřiblížila jsem se do německé nacistické strany a nikdy jsem se politického života ani v nejmenším nezúčastňovala. Chovala jsem se vždy slušně a loyálně a s českými spoluobčany - jsem sešvagřena se 7 českými rodinami - žila jsem vždy v přátelském poměru a nezavdala nikdy příčinu k nějakým střetům. Pobyt v městě Jihlavě byl mi povolen rozhodnutím ex. komise MNV z 20. XI. 1945. Věnovala jsem se pouze práci v domácnosti a výchově svého nyní poloošifelného dítěte, které navštěvuje 1. tř. české obecné školy v Jihlavě. Je mým jroucím přáním, aby se z chlapce stal plnoletý člen českého národa. Vracím svou. Manžel zemřel 1. ledna 1946 v nemocnici v Třebíči.

O mém chování se mohou vyjádřiti sousedé z ul. Leoše Janáčka a navrhují výslech p. M. Janáčkovi, choti inženýra a poštovní NS, bytem v Jihlavě, ul. Leoše Janáčka 6, p. Jar. Hrodkovi, choti odb. uř., Jihlava, Štefánikova ul. 14, p. M. Soulové, choti pošt. úředníka, Jihlava, ul. Leoše Janáčka 8 a p. Růž. Zourkové, Jihlava, ul. gen. Svobody 3. Zemřelý manžel podlehl v r. 1940 neustálému nátlaku a sč členem nacistické strany nebyl, byl přihlášen do něm. útvaru S. odkud se po 2 měsících pro nespolehlivost vyloučen. Němci k nám neměli důvěry, poněvadž se hodně stýkal s českými lidmi a je dno po ostře výměně názorů byl pak z této formace vyloučen, což nasvědčuje tomu, že byl proti nacistickému smýšlení. Po jeho vyloučení byla u mě v bytě provedena policejní prohlídka a zabaveny mu by nějaké knihy a písemnosti. Brzo na to musil narukovat a přišel z ruskou frontu. Nikdy se mi ani svým českým příbuzným netajil a že využije první příležitosti a že přeběhne na ruskou stranu. Po dařilo se mu to v květnu 1943 a - jak před svou smrtí sám vyhlásil - prý dokonce potvrzení od ruského velitelství, že přeběhl do volně a že sebou přivedl 82 jiných osob. Při této akci však německým vojskem postřelen a utrpěl 3 prstů plíc. Krátce před

Žádost o získání československého občanství

POVÁLEČNÉ VOLBY

- Květen 1946
- Tatínek člen ČSNS
- Vítězství komunistů (40% hlasů)
- V Rudém právu otisknuto: „Hnízdo reakce je v národně socialistické straně“

Reakce novin na vítězství Komunistů

*„Děti zle je,
bude zle.“*

PRAHA

- Zde tatínek získal místo u textilní firmy Stoupa
- Po roce 1948 firma znárodněna
- Stěhování

Vítězný Únor

Praha

*„Pan Stoupa byl
vynikající muzikant, hrál
u České filharmonii na
hoboj a když byly
Vánoce, hrál nám do
telefonu koledy.“*

CHLUMEC NAD CIDLINOU

- Tatínek opět pracoval v textilní továrně
- Zde rodina zůstala 17 let
- Pan Zdeněk bydlel u příbuzných Jihlavě, z důvodu studií na gymnáziu

- Maturita r.1952

Gymnázium Jihlava

ŠKOLNÍ LÉTA

- 1940 – 1945 Obecná škola
- 1945 – 1949 Gymnázium Havlíčkův Brod
- 1949 – 1952 Gymnázium Jihlava
- 1953 – 1957 Fakulta architektury na ČVUT v Praze

Budova ČVUT

VOJENSKÝ ÚSTAV V HRADCI KRÁLOVÉ

- Studia na vysoké škole nejdříve znemožnila politická příslušnost tatínka a spojení s rodinou v západním Německu
- Vojenský ústav v Hradci Králové
- Doporučení a nástup na VŠ do Prahy – vysněná fakulta architektury

Projektový ústav v Hradci Králové

VYSOKÁ ŠKOLA

- Fakulta architektury na ČVUT
- Po pěti letech byl studia nucen ukončit
- Důvod? Účast na majálesu, svolávání provokativních hesel, příbuzní v západním Německu
- Oficiální důvod?

Pozdní
odevzdání
projektu

„V průvodu jsem byl vůdčí postavou, dokonce to bylo vysílané v televizi.“

Majáles

OKRESNÍ STAVEBNÍ PODNIK – VOJNA

- Po „nuceném odchodu“ z VŠ získal pozici stavař v OSP
- Roční čekání a obávaný dopis
- Nástup na vojnu k Technickým praporům
- Jemnice, Syrovice, Náměšť nad Oslavou

*„Vy jste stavař?
Vás je tu škoda.“*

Letiště v Náměšti nad Oslavou

OLOMOUČ

- Zde na Krajské vojenské ubytovací stavební správě projektoval byty do Krnova
- Setkání se slečnou Annou, kamarádkou z dětství

„Ona jezdila na chatu a byla mezi námi řeka.“

Krajská ubytovací zpráva

KONEC VOJNY – NÁVRAT DO JIHLAVY

- I přes přemlouvání se pan Zdeněk vrátil do rodné Jihlavy
- Nástup do OSP a o rok později do STAVOPROJEKTU

Budova Stavoprojektu

„Budova, ve které jsem byl, měla zlou pověst. Za války zde bylo gestapo a po válce Stb.“

SVATBA 13. 4. 1963

- V Praze na Novoměstské radnici
- Poslední fotografie celé rodiny
- 5. července 1966 se narodila dcera Jana, o rok později 30. července syn Petr

Syn Petr a dcera Jana

Svatební fotografie

21. 7. 1968

- Pan Baueršíma byl s rodinou na chatě u Rantířova
- Bratr Ivo se rozhodl emigrovat do Švýcarska
- Poslední setkání s bratrem (setkali se až v roce 1981)
- Tanky na náměstí v Jihlavě
- Kontroly Stb, problémy s dovolenou v zahraničí

Emigrace lidí z ČSR

*„V noci přijel, vzal
syna Igora a odjel
s ním ve čtyři hodiny
ráno pryč.“*

SETKÁNÍ S BRATREM

- Matka se s Ivem (bratrem Zdeňka) setkávala na základě Helsinských dohod ve Švýcarsku
- Pan Zdeněk poprvé až v roce 1981, kdy mohl doprovázet matku

*„Bratr zrovna
slavil 50-té
narozeniny.“*

Návštěva bratra v 90. letech

SPORTOVNÍ A JINÁ OCENĚNÍ

- Pan Zdeněk do 60-ti let aktivně sportoval, získal mnohá ocenění
- V říjnu 2018 převzal prestižní cenu Jože Plečnika za „Celoživotní přínos v oblasti architektury a stavitelství“
- 13 let je členem poroty soutěže Stavba Vysočiny.

Cena Jože Plečnika

ROK 2020

- Dnes pan Zdeněk žije v klidné části Jihlavy, společně s ženou Annou
- Stále však projektuje, i když loni oslavil 85. narozeniny
- Obě jeho děti se věnují pedagogické profesi
- Dnes se těší ze 4 vnoučat

Pan Zdeněk s vnoučaty (1994)

Pan Zdeněk s manželkou Annou

PODĚKOVÁNÍ

- Velice si vážíme nových poznatků a spolupráce pamětníka Ing. arch. Zdeňka Baueršimy
- Děkujeme všem, díky nimž jsme získali materiál pro zpracování tohoto příběhu
- Podklady zpracovávali Lukáš Kříž, Ondřej Stejskal, Tereza Stejskalová a Lucie Vávrová pod vedením paní učitelky Mgr. Jiřiny Nápravníkové

ZDROJE:

- Vyprávění pamětníka pana architekta Zdeňka Baueršímy
- Soukromý archív Ing. arch. Zdeňka Baueršímy
- Státní okresní archív Jihlava
- Almanach gymnázia Jihlava
- Fotografie pořízené týmem
- <https://www.ahaonline.cz/clanek/musite-vedet/152164/mnichovska-dohoda-pred-80-lety-den-kdy-nas-zradila-evropa-a-hitler-zabral-ceskoslovensko.html>
- <https://fred.fraus.cz/qf/cs/ramjet/knihovna/5dc31e88a58dd05>
- <https://obrazky.superia.cz/nastroje/spendlik.php>
- <https://aukro.cz/sezemice-mf-pardubice-1927-tovarna-6938425100>
- <https://www.nonstopreality.cz/nabizime-k-prodeji-areal-byvale-pily-o-plose-475-ha-ve-svetle-nad-sazavou>
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Rusk%C3%A1_osvobozen%C3%A1_arm%C3%A1da
- <https://www.libea.cz/product/vlajka-sssr/>
- https://www.tyden.cz/rubriky/domaci/brno-lituje-pochodu-smrti-nemcu-po-druhe-svetove-valce_343387.html?showTab=nejctenejsi-3
- <http://www.moderni-dejiny.cz/clanek/jan-zabrana-shrnuti-voleb-v-roce-1946/>

ZDROJE:

- <https://www.radio.cz/cz/rubrika/ocem/vitezny-unor-1948-dodnes-vrha-dlouhy-stin-tvrdi-historici>
- <https://mapy.cz/zakladni?x=15.5858488&y=49.3979720&z=17&source=firm&id=362295>
- <http://wikimapia.org/1735595/cs/%C4%8CVUT-star%C3%A1-budova>
- <https://www.hradeckralove.org/opravena-budova-rudolfina-slouzi-stredni-skole/d-47576>
- <https://www.valka.cz/14860-Nepriprusobivi-Studenti-manicky-a-dalsi-pohledem-ceskoslovenskych-mocenskyh-organu>
- http://www.znakznackaznameni.cz/000_zzz/hvezdy.html
- <https://www.krasnecesko.cz/lokality/34464-namest-nad-oslavou-letiste.html>
- <http://wikimapia.org/11332713/cs/Velitelstv%C3%AD-Vojensk%C3%A9-police-Olomouc-Krajsk%C3%A9-vojensk%C3%A9-velitelstv%C3%AD-Olomouc-Vojensk%C3%A9-ubytovac%C3%AD-a-stavebn%C3%AD-spr%C3%A1vy>
- <https://sberatelstvi.hyperinzerce.cz/vojenske-odznaky/inzerat/14877798-odznak-statni-bezpecnost-stb-medaile-pcr-police-snb-vb-lm-nabidka/>
- <https://ct24.ceskatelevize.cz/domaci/1444409-rakusane-po-srpnu-1968-poskytli-cennou-pomoc-tisicum-emigrantu>